

แบบฟอร์มมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา กรมอนามัย ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา	ชื่อตัวชีวิต ระดับความสำเร็จของการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น ชื่อกระบวนการ โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ	
จัดทำโดย	นางสาวกัลยาณี คำมุง 	เจ้าหน้าที่
ผู้บทวน	นางสาวอัมพร สมพงษ์ 	หัวหน้าเจ้าหน้าที่
ผู้อนุมัติ	นายพีระยุทธ สาธุกุล 	ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา

1. วัตถุประสงค์ (Objectives)

- 1.1 เพื่อพัฒนาและสนับสนุนโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate School)
- 1.2 เพื่อเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาให้เด็กวัยเรียนวัยรุ่น มีความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของเด็กวัยเรียน

2. ขอบเขต (Scope)

- 2.1 โรงเรียนทุกสังกัดทั่วประเทศ
- 2.2 เด็กอายุ 6-14 ปี ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาตอนต้น ม.1-ม.3

3. คำจำกัดความ (Definition) (ถ้ามี)

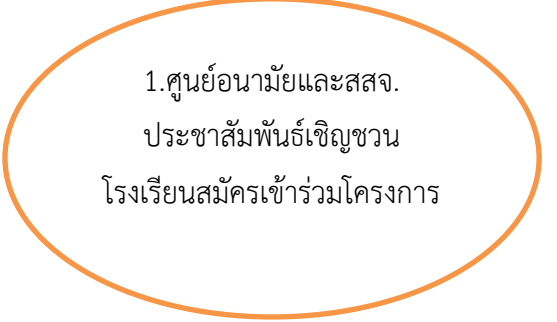
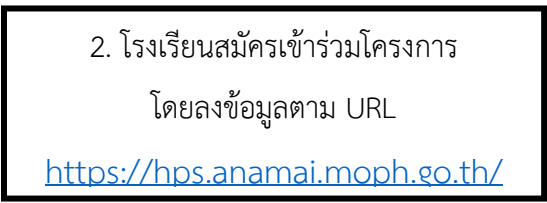
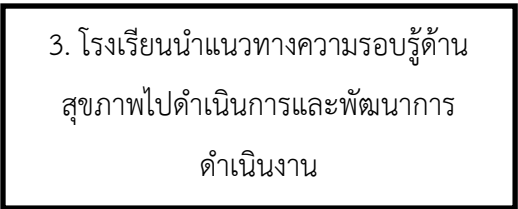
โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate School : HLS) หมายถึง โรงเรียนที่มีการจัดระบบการบริหารจัดการให้ทุกคนในโรงเรียนสื่อสารดูแลสุขภาพของตนเองและนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้จักค้นหาข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมและบอกต่อสื่อสารผู้อื่นได้ (สำนักงานโครงการขับเคลื่อนกรมอนามัย 4.0 เพื่อความรู้ด้านสุขภาพของประชาชน.คู่มือแนวทางทางการพัฒนาโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ 2561) โดยนำแนวทางการพัฒนาสู่โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ ภายใต้ 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้นำมาดำเนินการ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) เป็นทักษะใหม่ที่สำคัญและจำเป็นในการสร้างพฤติกรรมสุขภาพและส่งเสริมให้ประชาชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองเพื่อการดำรงรักษาสุขภาพที่ดีอย่างยั่งยืน ตามกระบวนการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพด้วย V-shape ทั้งนี้แบบจำลอง V-shape มี 6 องค์ประกอบ คือ การเข้าถึง การเข้าใจ การโต้ตอบซักถามและแลกเปลี่ยน การตัดสินใจ การเปลี่ยนพฤติกรรมและการบอกต่อ (วชิระ เพ็งจันทร์,และชนวนทอง ธนสุกาญจน์, 2560) มากกว่าการสอนให้รู้ แต่เปลี่ยนมาเป็นการสร้างทักษะให้รู้จัก แสวงหา “เนื้อหา” หรือข้อมูลจากช่องทางการเผยแพร่ต่างๆ ได้จนสามารถแยกแยะข้อมูลที่เป็นจริง ข้อมูลที่เป็นจริง บางส่วนหรือข้อมูลที่หลอกลวงได้และสามารถใช้ข้อมูลที่เป็นจริง สอดคล้องกับวิถีของตนเอง ไปประกอบการตัดสินใจ วางแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมร่วมกับผู้ให้บริการจนสำเร็จผลดังตั้งใจ และสามารถบอกเล่าความสำเร็จให้ผู้อื่นได้

ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา กรมอนามัย ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา	ชื่อตัวชีวิต ระดับความสำเร็จของการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น ชื่อกระบวนการ โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ	
---	--	--

4. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure)

ชื่อผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	จุดควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา
ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมาและ สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด	 1. ศูนย์อนามัยและสสจ. ประชาสัมพันธ์เชิญชวน โรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการ	1.ประชาสัมพันธ์และ ติดตามโรงเรียนที่มีความ สนใจในการเข้าร่วม โครงการทุก 1 เดือน	30 วัน
คณะกรรมการ โรงเรียนรอบรู้ด้าน สุขภาพ ของ โรงเรียน	 2. โรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการ โดยลงข้อมูลตาม URL https://hps.anamai.moph.go.th/	1.ประเมินตนเองตาม แนวทางพัฒนาโรงเรียน รอบรู้ด้านสุขภาพภายใน 1 เดือน	30 วัน
คณะกรรมการ โรงเรียนรอบรู้ด้าน สุขภาพ ของ โรงเรียน	 3. โรงเรียนนำแนวทางความรอบรู้ด้าน สุขภาพไปดำเนินการและพัฒนาการ ดำเนินงาน	1.คณะกรรมการโรงเรียน รอบรู้ด้านสุขภาพ ของ โรงเรียน ขอคำแนะนำ จาก สสอ. สสจ.	30 วัน

ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา กรมอนามัย ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา		ชื่อตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น ชื่อกระบวนการ โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ		
คณะกรรมการ โรงเรียนรอบรู้ด้าน สุขภาพ ของ โรงเรียน	4. โรงเรียนประเมินตนเองคือผลการ ดำเนินงานด้านกระบวนการ ตัวบ่งชี้ ใน โปรแกรมออนไลน์ https://hps.anamai.moph.go.th/	1.คณะกรรมการโรงเรียน รอบรู้ด้านสุขภาพ ของ โรงเรียน คีย์ประเมิน ตนเองและเตรียม หลักฐาน	60 วัน 	
ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา กรมอนามัย	5. กรมอนามัย ตรวจสอบข้อมูลการ ดำเนินงาน ประมวลผลการดำเนินงาน	1.ทีมระดับกรมอนามัย ประมวลผลการประเมิน ผ่านโปรแกรมออนไลน์ เพื่อรับรองเป็นโรงเรียน รอบรู้ด้านสุขภาพ	10 วัน 	
กรมอนามัย	6. โรงเรียนผ่านการประเมินเสร็จสิ้นด้าน กระบวนการ ปั่นใบเกียรติบัตรรับรอง ผ่านทางโปรแกรมออนไลน์	คณะกรรมการประเมิน รับรองฯ จากกรมอนามัย แจ้งผลการรับรองภายใน ผ่านโปรแกรมโรงเรียน สามารถปั่นเกียรติบัตร รับรองผ่านทางโปรแกรม ออนไลน์	30 วัน 	
1.คณะกรรมการ โรงเรียนรอบรู้ด้าน สุขภาพ ของ โรงเรียน 2.นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๕	7. นักเรียนประเมินความรู้ด้าน สุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่พึง ประสงค์ (รายบุคคล) ผ่านโปรแกรม	กรมอนามัยประมวลผล ความรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพที่ พึงประสงค์ และ นักเรียนสามารถโรงเรียน สามารถ	30 วัน 	

ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา กรมอนามัย ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา	ชื่อตัวชีวิต ระดับความสำเร็จของการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น ชื่อกระบวนการ โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ	
3.นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2		ปรีณเกียรติบัตรรับรอง ผ่านทางโปรแกรม ออนไลน์ NuPETHS Super hero NuPETHS

๖.รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กระบวนการพัฒนาโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate School) โรงเรียนที่มีการจัดระบบการบริหารให้ทุกคนในโรงเรียนสื่อสารดูแลสุขภาพของตนเองและเด็กนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้จักค้นหาข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม และสื่อสารบอกต่อผู้อื่นได้ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. โรงเรียนเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการโดยแจ้งความจำนงค์ไปยังหน่วยงานต้นสังกัดใน(สพป./สพม. สสจ. ศอ.)ขับเคลื่อนผ่านกลไก คกก.ประเมิน HPSระดับจังหวัด /อ. เกอ , คกก. HPS เพชร ฯลฯ

โดยมีหน่วยงานสาธารณสุขส่วนกลาง/ภูมิภาคเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการ ลงทะเบียนในโปรแกรมออนไลน์

2. โรงเรียนนำแนวทางโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพไปดำเนินการ ตาม 4 องค์ประกอบ 12 ดั่งบ่งชี้

3. โรงเรียนประเมินตนเอง(Self Assessment) เพื่อค้นหาปัญหาสุขภาพ และ จัดทำรายงานตามแบบประเมินโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพและจัดเตรียมเอกสารหลักฐานประเมินตนเองในโปรแกรมออนไลน์ โปรแกรมโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

4. ทีมระดับกรมอนามัยประมวลผลการประเมินผ่านโปรแกรมออนไลน์ เพื่อรับรองเป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพสำเร็จด้านกระบวนการ โรงเรียนปรีณเกียรติบัตรผ่านการขับเคลื่อนด้านกระบวนการสำเร็จ

5. นักเรียนนักเรียนประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ผ่านโปรแกรมออนไลน์แบบวัดความรอบรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ของเด็กวัยเรียนวัยรุ่น กรมอนามัย เมื่อนักเรียนลงประเมินเสร็จและผ่าน จะให้ปรีณเกียรติบัตรทางโปรแกรมได้ประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 : ผลลัพธ์ด้านสุขภาพของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 : ข้อมูลเกี่ยวกับความรอบรู้ด้านสุขภาพ จำนวน 23 ข้อ

7. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

7.1 คู่มือแนวทางการพัฒนาโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ. กรุงเทพฯ : กรมอนามัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ.(2563)

7.2 คู่มือเสริมสร้างศักยภาพนักเรียน STRONG SMARTSMILE. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข(2557)